

Inschrijfformulier

- Ondergetekende meldt zich hierbij aan voor de cursus 'Stikstofdepositie en herstelbeheer in Natura 2000-gebieden 2014' en gaat akkoord met de voorwaarden zoals vermeld in deze folder.
- Ik wil graag op de hoogte gehouden worden van de ontwikkelingen in het cursusaanbod van Onderzoekcentrum B-WARE.

Deelnemer

Voor- en achternaam:

Organisatie:

Afdeling:

Postadres:

Postcode en plaats:

Telefoon werk:

Telefoon mobiel:

E-mail:

Facturatie *(indien van toepassing)*

Naam:

Afdeling:

Postadres:

Postcode en plaats:

Ordernummer:

Datum: Handtekening:

U ontvangt een bevestiging van uw aanmelding. Circa vier weken voor aanvang van de cursus ontvangt u nadere informatie. Dit formulier graag zo spoedig mogelijk zenden aan:

Onderzoekcentrum B-WARE

t.a.v. Hilde Tomassen

Postbus 6558

6503 GB Nijmegen

Organisatie

Datum en locatie

De cursus wordt gegeven op 19, 20, 26 en 27 november 2014 in het Mercator III gebouw van de Radboud Universiteit Nijmegen. De cursusdagen zijn van 9.30 uur tot 17.00 uur.

Aantal deelnemers

Maximaal 25 personen kunnen deelnemen zodat er voldoende gelegenheid is voor vragen en discussie.

Kosten

De inschrijfkosten bedragen € 1.475,- excl. BTW per deelnemer. De kosten voor koffie, thee, lunches en cursusmateriaal zijn inbegrepen. Na afloop ontvangen de deelnemers een certificaat.

Voorwaarden

De organisatie behoudt het recht de cursus af te gelasten bij onvoldoende deelnemers of wanneer onvoorziene omstandigheden daartoe aanleiding geven.

Aanmelding en betaling

Met onderstaand inschrijfformulier kunt u zich aanmelden. Inschrijving geschiedt in volgorde van binnenkomst. De inschrijftermijn van de cursus eindigt op 10 november 2014 of wanneer het maximale aantal deelnemers bereikt is. U ontvangt tegelijkertijd met de bevestiging van uw aanmelding een betalingsfactuur. Circa vier weken voor aanvang van de cursus ontvangt u nadere informatie.

Annulering is alleen schriftelijk mogelijk. Bij annulering tot twee weken voor aanvang van de cursus is 50% van het deelnamebedrag verschuldigd. Bij annulering binnen twee weken voor aanvang van de cursus is het gehele bedrag verschuldigd. Bij verhindering kan in overleg met de cursusleiding een vervanger gebruik maken van de inschrijving.

Informatie

Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot de cursuscoördinator:

Dr. Hilde Tomassen

Telefoon: 024 - 3652813

Email: H.Tomassen@b-ware.eu

Website: www.b-ware.eu

Radboud Universiteit Nijmegen

Cursus

Stikstofdepositie en herstelbeheer in Natura 2000-gebieden

ONDERZOEKCENTRUM

Inleiding

De sterk toegenomen atmosferische stikstofdepositie sinds de jaren '60 van de vorige eeuw heeft geleid tot een sterke aantasting (o.a. verzuring en eutrofiëring) van natuurterreinen in Nederland. Brongerichte maatregelen hebben sinds 1993 tot 2003 geresulteerd in een flinke reductie van de stikstofemissies en -depositie (voornamelijk van gereduceerd N), maar de kritische depositiewaarde voor stikstof wordt voor vele natuurtypen vaak nog overschreden. Door het uitvoeren van herstel- en beheersmaatregelen wordt getracht deze negatieve effecten van atmosferisch stikstof te mitigeren.

Om kennisuitwisseling tussen onderzoek, beleid en beheer te stimuleren organiseert Onderzoekcentrum B-WARE, in samenwerking met de afdeling Aquatische Ecologie en Milieubiologie van de Radboud Universiteit Nijmegen, een cursus over de effecten van stikstofdepositie en het herstelbeheer van aangetaste ecosystemen in Natura 2000-gebieden. Deze kennis is van groot belang voor de uitvoering van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) in het kader van de bescherming van de biodiversiteit in Natura 2000-gebieden.

Doel en opzet

Tijdens deze cursus zal ingegaan worden op de emissie, transport en depositie van stikstofverbindingen, de effecten van stikstofdepositie, de sturende processen bij en de effectiviteit van het herstelbeheer van gevoelige ecosystemen (vennen, heide, hoogvenen, soortenrijke graslanden en bos). Tenslotte komen de juridische aspecten van de PAS aan de orde.

De cursusduur bedraagt 4 dagen, verspreid over twee weken. De cursus omvat hoorcolleges en casestudies met opdrachten. Het cursusmateriaal bestaat uit een cursusmap met cursushandleiding, hand-outs van alle colleges, casestudies met opdrachten en recente artikelen en rapporten uit de vakliteratuur (deels als pdf-bestanden).

Foto's: Roland Bobbink, Emiel Brouwer en Hilde Tomassen

Doelgroep

De cursus is bestemd voor medewerkers (hbo- of academisch niveau) van provincies, gemeenten, ministeries, natuurbeheerorganisaties, waterschappen, adviesbureaus, etc.

Docenten

Dr. Leon J.L. van den Berg
(Onderzoekcentrum B-WARE)

Dr. Albert Bleeker
(Energieonderzoek Centrum Nederland)

Dr. Roland Bobbink
(Onderzoekcentrum B-WARE)

Mr. drs. Luuk Boerema
(Bestia et Lex)

Dr. Emiel Brouwer
(Onderzoekcentrum B-WARE)

Prof. dr. Jan G.M. Roelofs
(Radboud Universiteit Nijmegen)

Dr. Hilde B.M. Tomassen
(Onderzoekcentrum B-WARE, cursuscoördinator)

Cursusaanbod Onderzoekcentrum B-WARE

In april 2014 organiseert Onderzoekcentrum B-WARE de 5-daagse cursus 'Ecologisch herstelbeheer: laagvenen, rivier- en beekdalen', in september/oktober 2014 de 5-daagse cursus 'Ecologisch herstelbeheer: heide, venen en hoogvenen' en eind oktober 2014 de nieuwe 3-daagse cursus 'Biogeochemie en natuurkwaliteit'. Ontwikkelingen in ons cursusaanbod worden bekend gemaakt via de website of u kunt op het inschrijfformulier aankruisen dat u graag op de hoogte gehouden wilt worden.

Voorlopig programma

Woensdag 19 november 2014:

Stikstofemissie, -depositie en effecten op natuur

N-emissie, transport van N in atmosfeer, N-depositie, depositiemodellen, rekeninstrument AERIUS, N-depositie en vegetatiestructuur, vergrassing, vermesting, (bodem)verzuring, buffercapaciteit, directe en indirecte toxiciteit, nutriëntenlimitatie, stikstofverzadiging, kritische depositiewaarde (KDW).

Donderdag 20 november 2014:

N-aantasting en herstelmaatregelen I

Effectieve herstelmaatregelen in vennen, duinplassen, natte heide, hoogvenen en laagvenen.

Woensdag 26 november 2014:

N-aantasting en herstelmaatregelen II

Effectieve herstelmaatregelen in droge bossen, droge heiden, soortenrijke heischrale graslanden en duinen.

Donderdag 27 november 2014:

Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) en synthese

Natura 2000-gebieden, stikstofgevoeligheid, emissiebeperkende maatregelen, Programmatische Aanpak Stikstof (PAS), herstelstrategieën, juridische aspecten PAS, synthese van de cursus.

